

«Як забезпечити пожежну безпеку та цивільний захист в навчальному закладі під час карантину»

Т.в.о. директора КПЛТ Олена Яременко

Основні положення Кодексу цивільного захисту України щодо режимів функціонування єдиної державної системи цивільного захисту, зокрема режиму надзвичайної ситуації

Стаття 1. Відносини, що регулюються Кодексом цивільного захисту України.

Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності.

Цивільний захист - це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

Надзвичайна ситуація - обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, **епідемією**, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

Епідемія - масове поширення інфекційної хвороби серед населення відповідної території за короткий проміжок часу. Надзвичайні ситуації класифікуються за характером походження, ступенем поширення, розміром людських втрат та матеріальних збитків.

Залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити виникнення надзвичайних ситуацій на території України, визначаються такі види надзвичайних ситуацій:

- техногенного характеру;
- природного характеру;
- соціальні;
- воєнні.

Забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту здійснюється єдиною державною системою цивільного захисту, яка складається з функціональних і територіальних підсистем та їх ланок.

Єдина державна система залежно від масштабів і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла, функціонує у режимах:

- повсякденного функціонування;
- підвищеної готовності;
- надзвичайної ситуації;
- надзвичайного стану

Режим повсякденного функціонування єдиної державної системи цивільного захисту встановлюється за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної, техногенної та пожежної обстановки та за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій.

У разі загрози виникнення надзвичайної ситуації за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України, обласних, Київської міської державних адміністрацій для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється **режим підвищеної готовності**.

У разі виникнення надзвичайної ситуації за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України обласних, Київської міської державних адміністрацій для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється **режим надзвичайної ситуації**.

Режим надзвичайного стану для єдиної державної системи цивільного захисту у повному обсязі або частково для окремих її територіальних підсистем тимчасово встановлюється у межах території, на якій введено правовий режим надзвичайного стану відповідно до Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

Надзвичайний стан - це особливий правовий режим, який може тимчасово вводитися в Україні чи в окремих її місцевостях при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру не нижче загальнодержавного рівня, що призвели чи можуть призвести до людських і матеріальних втрат, створюють загрозу життю і здоров'ю громадян, або при спробі захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства і передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для **відвернення загрози та забезпечення безпеки і здоров'я громадян, нормального функціонування національної економіки**, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, захисту конституційного ладу, а також **допускає тимчасове, обумовлене загрозою, обмеження у здійсненні конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.**

Карантин - система загальнодержавних або місцевих заходів, що забезпечує попередження поширення інфекційних захворювань людини і тварин (шляхом ізоляції хворих, заборони в'їзду і виїзду із зони, ураженої інфекцією). Терміни карантину встановлюються на підставі даних про найбільшої тривалості інкубаційного періоду захворювання. При різних інфекційних захворюваннях він має різну тривалість.

Карантин передбачає:

- обмеження або заборону переміщення населення та вантажів за межі і через карантинізаційну зону;
- повну або часткову ізоляцію карантинізованих осіб або колективів від оточуючого населення;
- виявлення та ізоляція хворих, бацилоносіїв і всіх тих, хто спілкувався з хворими, у взятому під спостереження колективі.

ЗАВДАННЯ І ОBOB'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В ПЕРІОД НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ. НЕОБХІДНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Цивільний захист (ЦЗ) в Україні організовується на всіх підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності і підпорядкування. Об'єктовий рівень територіальної підсистеми єдиної державної системою цивільного захисту є одним з найважливіших елементів протидії НС техногенного та природного характеру.

Реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків - скоординовані дії суб'єктів забезпечення цивільного захисту, що здійснюються **відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації**, уточнених в умовах конкретного виду та рівня надзвичайної ситуації, і полягають в організації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, припинення дії або впливу небезпечних факторів, викликаних нею, рятування населення і майна, локалізації зони надзвичайної ситуації, а також ліквідації або мінімізації її наслідків, які становлять загрозу життю або здоров'ю населення, заподіяння шкоди території, навколишньому природному середовищу або майну. Згідно статті 130 Кодексу цивільного захисту України суб'єктами господарювання розробляються та затверджуються:

- план реагування на надзвичайні ситуації, а суб'єктами господарювання з чисельністю працюючого персоналу 50 осіб і менше розробляється та затверджується інструкція щодо дій персоналу суб'єкта господарювання у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій;
- план основних заходів цивільного захисту на рік;
- план локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки.

При виникненні НС об'єктова комісія з питань надзвичайних ситуацій переводиться у режим надзвичайної ситуації за рішенням голови цієї комісії.

У режимі надзвичайної ситуації, з урахуванням обстановки, що склалася на період пандемії COVID-19 начальник цивільного захисту (керівник) навчального закладу (суб'єкта господарювання) зобов'язаний:

- забезпечити своєчасне інформування працівників і службовців, збір керівного складу і членів комісії з питань НС;
- забезпечити надійний зв'язок, управління, оповіщення і взаємодії керівництва, органів управління цивільного захисту, структурних підрозділів і взаємодіючих організацій;
- усвідомити та оцінити обстановку;
- забезпечити своєчасну спеціальну санітарну обробку персоналу, дезінфекцію приміщень, обладнання та території;
- організувати своєчасну видачу персоналу засобів індивідуального захисту;
- вжити заходів і забезпечити постійний контроль виконання норм і правил пожежної безпеки, своєчасне реагування на виникнення пожежонебезпечної ситуації на об'єкті і сприяння діям пожежно-рятувальним підрозділам постійної готовності;

- прийняти рішення і поставити завдання керівному складу органів управління та підпорядкованим службам і формуванням ЦЗ на:
  - організацію дій сил і засобів згідно з планом реагування та взаємодії;
  - евакуацію працюючого персоналу в безпечний район (місця);
  - забезпечення своєчасного прогнозування, оцінку обстановки з використанням програмного забезпечення, виконання першочергових заходів щодо локалізації НС;
  - організацію спостереження за станом навколишнього середовища та осередком НС;
  - організацію медичної допомоги постраждалим і евакуацію їх у лікувальні заклади, евакуацію робітників та службовців у безпечні місця;
  - забезпечення контролю за заходами безпеки;
  - організацію оцінки масштабу та розмірів збитків від наслідків НС.

- забезпечити безперервне управління заходами ЦЗ;
- у разі необхідності утворити спеціальну комісію з ліквідації НС;
- забезпечити (за необхідності) охорону персоналу, матеріально-технічних засобів і об'єктового майна;
- передати повноваження управління з ліквідації НС уповноваженому керівнику з ліквідації НС.
- доповісти начальнику ЦЗ району, міста про: місце, час, причину, вид НС, завдані збитки, наслідки, вжиті заходи згідно з табелем термінових донесень.

У начальника ЦЗ об'єкта мають бути наступні документи:

- функціональні обов'язки керівного складу органів управління, начальників служб та командирів формувань;
- календарний план основних заходів ЦЗ ;
- план реагування на надзвичайні ситуації (інструкція щодо дій персоналу суб'єкта господарювання у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій);
- проекти наказів (на випадки імовірних НС);
- схема (план) об'єкта;
- список телефонів і позивних посадових осіб;
- схема оповіщення і зв'язку;
- довідкові дані основних показників ЦЗ об'єкта;
- робочий зошит.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПІД ЧАС НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ ТА КАРАНТИНУ. ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Згідно Кодексу цивільного захисту діяльність із забезпечення пожежної безпеки є складовою виробничої та іншої діяльності посадових осіб і працівників підприємств, установ та організацій. *Забезпечення пожежної безпеки суб'єкта господарювання покладається на власників та керівників таких суб'єктів господарювання.*

Забезпечення пожежної безпеки здійснюється наступними основними компонентами виробництва:

- **технічною системою**, яка передбачає надійність обладнання, використання безпечних технологій, визначає обсяг вибухопожежонебезпечних речовин, проектні рішення, впровадження систем виявлення та гасіння пожеж, розміщення обладнання тощо;
- **персоналом**, його підготовкою, забезпеченням регламентами і правилами роботи;
- **системою управління**.

Пожежна безпека повинна забезпечуватися шляхом проведення організаційних, технічних та інших заходів, спрямованих на запобігання пожеж, забезпечення безпеки людей, зниження можливих збитків і зменшення негативних екологічних наслідків у випадку їх виникнення, створення умов для термінового виклику пожежних

Система запобігання пожежі повинна включати наступні елементи:

- контроль горючого середовища, речовин та матеріалів;
- контроль джерел теплової енергії (запалювання);
- контроль взаємодії джерел запалювання з горючими речовинами та матеріалами.

Управління пожежною безпекою має досягатися зміною стану приміщень, обладнання, виробничих процесів шляхом переведення його у менш небезпечний стан.

Слід врахувати, що в даний час для більшості об'єктів найбільш імовірними потенціальними причинами виникнення можливої пожежі є:

- тепловий прояв електричного струму внаслідок залишення без догляду увімкненого електрообладнання, електронагрівальних приладів, порушень вимог щодо прокладання електропроводки, улаштування електроустановок, їх безпечної експлуатації;
- несправність інженерного обладнання;
- необережне поводження з вогнем (вогневі роботи, куріння тощо);
- навмисний підпал (можливий ззовні).

Для утримання приміщень та будівель у необхідному пожежобезпечному стані рекомендується:

- Усунути порушення вимог пожежної безпеки, зазначені у відповідних приписах ДСНС України.
- Організувати та провести позапланові протипожежні інструктажі щодо дотримання протипожежного режиму в умовах карантину.
- Не захаращувати шляхи евакуації та евакуаційні виходи.
- Не допускати користування електроприладами, електрообладнання з порушенням правил їх експлуатації.
- Розміщення горючих матеріалів здійснювати на відстані не менше 0,5 м від світильників, 1 м від електроустановок.
- Не відключати (навіть тимчасово) системи протипожежного захисту (пожежну сигналізацію, димовидалення, оповіщення тощо).
- В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).
- Особливу увагу приділяти огляду приміщень перед їх закриттям.
- Не зберігати горючі матеріали на шляхах евакуації.
- Розробити (оновити) додаткову необхідну організаційно-розпорядчу документацію.

ВЗАЄМОДІЯ З ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЮ ТА ІНШИМИ СЛУЖБАМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ. ПОРАДИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Для забезпечення взаємодії орган управління цивільного захисту об'єкту зобов'язаний:

- визначити взаємодіючі органи управління і сили;
- організувати надійний зв'язок взаємодії та обмін оперативними групами (представниками);
- забезпечити взаємний обмін інформацією про обстановку, що склалася, і подальші дії;
- визначити порядок всебічного забезпечення спільних заходів та взаємного надання допомоги транспортними, інженерними, матеріальними, технічними та іншими засобами;
- розробити план взаємодії;
- забезпечити оперативне залучення сил і засобів між органами управління цивільного захисту та відповідними територіальними органами та службами, встановити порядок оповіщення та взаємодії;
- довести до підлеглих і взаємодіючих органів управління і сил вказівки щодо порядку оповіщення, управління, зв'язку та обміну інформацією;
- установити відповідальність керівників підпорядкованих структурних підрозділів за організацію взаємодії у процесі вирішення ними конкретних завдань;
- вжити усіх можливих заходів для підтримання безперервної взаємодії з підпорядкованими і взаємодіючими органами управління і силами, негайно відновлювати взаємодію у разі її втрати.

До сил цивільного захисту належать:

- оперативно-рятувальна служба цивільного захисту;
- аварійно-рятувальні служби;
- формування цивільного захисту;
- спеціалізовані служби цивільного захисту;
- пожежно-рятувальні підрозділи (частини);
- добровільні формування цивільного захисту.

Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту - спеціальне невійськове об'єднання аварійно-рятувальних та інших формувань, органів управління такими формуваннями системи центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту функціонує в системі центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, і складається з органів управління, аварійно-рятувальних формувань центрального підпорядкування, аварійно-рятувальних формувань спеціального призначення, спеціальних авіаційних, морських та інших формувань, державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин), навчальних центрів, формувань та підрозділів забезпечення.

Непрофесійні **об'єктові аварійно-рятувальні служби** створюються з числа інженерно-технічних та інших досвідчених працівників суб'єктів господарювання, які мають необхідні знання та навички у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і здатні за станом здоров'я виконувати роботи в екстремальних умовах.

Особливим видом аварійно-рятувальних служб є служби медицини катастроф, які діють у складі центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф системи екстреної медичної допомоги, що створюються органами влади областей, міста Києва відповідно до закону.

Спеціалізовані служби цивільного захисту (енергетики, захисту сільськогосподарських тварин і рослин, інженерні, комунально-технічні, матеріального забезпечення, медичні, зв'язку і оповіщення, протипожежні, торгівлі та харчування, технічні, транспортного забезпечення, охорони громадського порядку) утворюються для проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту та їх забезпечення, що потребують залучення фахівців певної спеціальності, техніки і майна спеціального призначення.

Відділ з питань цивільного захисту в Дніпровському районі

Тел. (044) 573-20-95
Тел./факс (044) 573-27-19
Тел. (044) 292-71-58
Електронна

пошта:

DniproRDA-dsns@kmda.gov.ua

Розклад роботи: з понеділка по четвер з 9.00 до 18.00, п'ятниця - з 9.00 до 16.45.
Перерва на обід з 13.00 до 13.45.

Години прийому: вівторок з 14.00 до 18.00, четвер з 9.00 до 13.00.

Основні завдання та функції відділу:

Основні завдання відділу:

- забезпечення реалізації, у межах законодавства, на території Дніпровського району міста Києва державної політики у сфері цивільного захисту;
- організація виконання заходів щодо забезпечення готовності органів управління та сил ланки територіальної підсистеми до дій за призначенням у мирний час і в особливий період;
- розроблення планів заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню.

№ Найменування відділів Кіл-ть од. та посад державних службовців

П.І.Б.

1. Начальник відділу	1	Герасимов Євген Вікторович
2. Головний спеціаліст	1	Лисов Валерій Володимирович
3. Головний спеціаліст	1	Юрченко Віктор Михайлович
4. Головний спеціаліст	1	Приходько Володимир Петрович

На кожному об'єкті мають бути відомості про наявність основних сил і засобів для реагування на можливі НС у районі розміщення об'єкта.

Своєчасна і чітка взаємодія органів управління, аварійно-рятувальних служб, адміністрації, сил цивільного захисту забезпечується здійсненням спільних заходів за планами, що розробляються на місцевому рівні, проведенням спільних тренувань і занять тощо.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

